

Základní škola Zachar, Kroměříž, příspěvková organizace

Pracovní list č. 3 (IV. týden) řešení

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: osmý (8. A)

Opakování vzdělávacího celku: Doporučená četba – balada

1. V následujícím textu seřaď sloky. Každá sloka je označena písmenem. Pokud sloky seřadíš správně, vyjde ti tajenka, název jiné Erbenovy balady.

KAREL JAROMÍR ERBEN: KYTICE

Í. 5.

„Svobodna-li jest ruka tvá,
ty musíš býti žena má!“
dívčinu k boku svému vine –
„Ach pane, nemám vůle jiné,
ne jak máti chce.“

O. 2.

A před chalupou s koně hop!
A na chalupu: klop, klop, klop!
„Hola, hej! otevřte mi dvěře,
zbloudil jsem při lovení zvěře,
dejte vody pít.

N. 4.

Pán stojí, nevěda, co chtěl,
své velké žízňě zapomněl;
diví se tenké, rovné nití,
nemůže oči odvrátit
z pěkné přadleny.

K. 6.

„A kde je, děvče, máti tvá?
Nikohot' nevidím tu já.“ –
„Ach pane, má nevlastní máti
zejtra se s dcerou domů vrátí,
vyšly do města.“

D. 3.

Vyšla dívčina jako květ,
neviděl také krásy svět;
přinesla vody ze studnice,
stydlivě sedla u přeslice,
předla, předla len.

V. 1.

Okolo lesa pole lán,
hoj jede, jede z lesa pán,
na vraném bujném jede koni,
vesele podkovičky zvoní,
jede sám a sám.

Tajenka: **VODNÍK**

Vodník

Matka říká dceři, aby nechodila k jezeru. Ta však neposlechne a jde. Na jezeru se pod ní však propadne lávka při praní šátků a v jezeře je nucena se vdát za vodníka. Po čase spolu zplodí syna.

Žena po nějaké době prosí vodníka o propuštění na návštěvu za matkou. Po dlouhém

přemlouvání vodník svolí, avšak má podmínku: "od klekání do klekání", a pro jistotu si nechá jejich dítě v jezeře. Žena běží přímo za matkou, s níž si potom dlouhou dobu povídají, a po klekání ji matka nechce pustit zpět. Vodník si pro svou ženu nakonec přijde, a když ani napotřetí nepovolí, na prahu jejich domu zabije jejich dítě.

2. Rozhodni o pravdivosti následujících tvrzení: (hledáme v textu, důkazy označeny)

Pán se ztratil v lese a našel v něm chalupu.

NE

Dívka tvrdí, že se chce s pánem oženit, ale matka nechce.

NE

V textu je dívka označena za přadlenu.

ANO

3. Úryvek obsahuje řadu archaismů a historismů. Najdi a napiš ty, které odpovídají následujícím výrazům:

velké pole

pole lán

černý

vraný (vraník = černý kůň)

studna

studnice

zařízení na spřádání vláken

přeslice

4. V textu najdi a vypiš přirovnání:

Přirovnání = JAKO   jako květ (vyšla dívčina jako květ = líbezná, milá, pěkná, krásná)

5. V následující řadě písmen zakroužkuj tři části kolovratu:

L O R VŘETENO J U T E PŘESLICE N É H R PEDÁ L J R S O P U

Na vynechané místo doplň ve správném tvaru název jedné části kolovratu tak, aby ti vznikl výraz označující vymřetí rodu v ženské rodové linii.

VYMŘÍT PO **PŘESLICI**

Vypracovala: Jana Bačková